

UČNI SCENARIJ Z UPORABO SPLETNE UČILNICE MOODLE PRI POUKU SLOVENŠČINE V OŠ

UČITELJICA:	Lana Sattler	ŠOLA:	OŠ dr. Vita Kraigherja
RAZRED:	9. c	OBSEG UČNE ENOTE:	2 šolski uri

UČNA TEMA:	Med romantiko in realizmom
UČNA ENOTA:	Simon Gregorčič, <i>Soči</i>

UČNI CILJI IN PRIČAKOVANI DOSEŽKI
<p>Učenci in učenke:</p> <ul style="list-style-type: none">
• berejo in interpretativno berejo pesem <i>Soči</i>,
• razvijajo sposobnost razumevanja in vrednotenja književnih besedil,
• razvijajo recepcijsko zmožnost,
• razberejo tematiko pesmi (domovinska tematika),
• spoznajo literarnovedne pojme domovinska pesem, nagovor, refren in oda ali hvalnica,
• razumevanje pesmi poglobijo z medpredmetnimi povezavami, in sicer z zgodovino in geografijo,
• utemeljijo, zakaj lahko vsebino pesmi označimo za preroško,
• razvijajo zmožnost samostojne interpretacije literarnega besedila,
• razvijajo digitalne kompetence (informacijska in medijska pismenost, izdelovanje vsebin, reševanje problemov),
• razvijajo zmožnost samoregulacije učenja,
• razvijajo zmožnost sodelovalnega učenja (soustvarjanje vsebin, vrstniška povratna informacija, medsebojna pomoč).

Učni uri sta namenjeni delu v računalniški učilnici. Pred tema učnima urama smo že obravnavali lit. obdobje med romantiko in realizmom ter življenje in delo Simona Gregorčiča, pa tudi prvič brali pesem *Soči* ter se pogovarjali o vtisih.

V spletni učilnici 9. c sem pripravila poglavje z naslovom **Simon Gregorčič, *Soči***. Poglavje je zasnovano po principu nekakšnega »menija«, pri čemer morajo učenci iz vsakega sklopa opraviti vsaj eno ali dve aktivnosti, nekatere aktivnosti pa so izbirne. Tako sta namreč omogočeni individualizacija in diferenciacija, obenem pa so dejavnosti zastavljene tako, da učenci ne glede na izbiro dosežejo vse cilje učne enote.

Potek učnega dela:

1. Uvodna motivacija

Ponovitev vsebine pesmi s pomočjo sličic. Učenci vidijo štiri sličice, ki so povezane s pesmijo, in sicer slavčka, slovensko zastavo, soško fronto ter ilustracijo Damijana Stepančiča, na kateri je *Soča* prikazana kot ženska. Svoja razmišljanja in utemeljitve, kako so slike povezane s pesmijo *Soči*, učenci in učenke delijo drug z drugim v forumu.

Za ogrevanje ...

Kako so spodnje slike povezane s pesmijo Soči? Svoja razmišljanja in utemeljitve s sošolci deli v forumu.

1. goriški

2.

3.

4.

 Kako so slike povezane s pesmijo Soči?

Forum sem izbrala, saj omogoča asinhrono diskusijo med učenci, kar pomeni, da lahko vsi v miru premislijo in pripravijo svoje zapise, hkrati pa so zapisi vseh dostopni vsem. Omogoča tudi to, da se odpre več različnih razprav in lahko v eni razpravi komentirajo prvo sliko, v drugi drugo in tako naprej. Morda bi bilo smiselno aktivirati omejitve, da lahko učenci vidijo odgovore drugih šele takrat, ko objavijo svoj odgovor, saj lahko sicer prepisujejo.

2. Ponovno poslušanje in branje pesmi *Soči*.

V naslednjem koraku učenci s klikom na povezavo dostopajo do videoposnetka z interpretativnim branjem pesmi *Soči*. Izbrala sem videoposnetek, ki obenem prikazuje besedilo pesmi. Besedilo pesmi sem v celoti tudi prilepila v e-učilnico, da se lahko učenci k slednjemu vračajo ves čas.

Simon Gregorčič, Soči

Krasna si, bistra hči planin,
Brdka v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte temne srd ne moti —
krasna si, hči planin!
Tvoj tek je živ in je legak
ko hod deklet s planine;
in jasna si ko gorski zrak
in glasna si, kot spev krepak
planinske je mladine —
krasna si, hči planin!
Rad gledam ti v valove bodre,
valove te zelenomodre:
temna zelen planinskih trav
in vedra višnjevitost višav
lepo se v njih je zčila;
na rosah sinjega neba,
na rosah zelenih gora
lepoto to si pila —
krasna si, hči planin!
Ti meni si predraga znanka!
Ko z gorskih prišumiš dobrav,
od doma se mi zdiš poslanka,
nesočna mnog mi ljub pozdrav —
Bog sprimi te tu sred planjav!...

Kako glasno, ljubo šumljaš,
kako čvrsto, krepko skakljaš,
ko sred gora še pot imaš!
A ko pridereš na ravnine,
zakaj te živa radost mine?
Kaj trudno ležeš in počasi,
zakaj so tožni tvoji glasi?
Težko se ločiš od hribov,
zibelke tvojega valovja?
Mar veš, da tečeš tik grobov,
grobov slovenskega domovja?
Obojno bol pač tu trpiš,
V tej boli tožna in počasna,
ogromna solza se mi zdiš,
a še kot solza - krasna!
Krasna si, bistra hči planin,
Brdka v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte divje srd ne moti!
Pa oh, siroti tebi žuga
vihar grozán, vihar strašán;
prihrumel z gorkega bo juga,
divjal čez plodno bo ravan,
ki tvoja jo napaja struga —
gorjé, da daleč ni ta dan!

Nad tabo jasen bo obok,
krog tebe pa svinčena toča
in dež krvav in solz potok
in blisk in grom — oh, bitva vroča!
Tod sekla bridka bodo jekla,
in ti mi boš krvava tekla:
kri naša te pojila bo,
sovražna te kalila bo!
Takrat se spomni, bistra Soča,
kar gorko ti srce naroča:
Kar bode shranjenih voda
v oblakih tvojega neba,
kar vode v tvojih bo planinah,
kar bode v cvetnih je ravninah,
tačas pridrvi vse na dan,
narasti, vzkipi v tok strašán!
Ne stiskaj v meje se bregov,
srdita čez branove stopi,
ter tujce, zemlje lačne, vtopi
Na dno razpenjenih valov!

+ Simon Gregorčič, Soči (interpretativno branje)

3. Aktivnosti za samostojno učno delo

Sledijo aktivnosti po sklopih (nekatero so obvezne, nekatere izbirne). Za ta del učne ure sem pripravila kontrolni seznam, na katerem lahko učenci označujejo, katere aktivnosti so že zaključili in katerih ne. Pri obveznih aktivnostih se slednje označijo kot zaključene šele takrat, ko so pogoji izpolnjeni (npr. učenec naredi eno objavo v forumu, učenec uspešno reši kviz). **Kontrolni seznam** omogoča preglednost nad že opravljenim delom in spodbuja samouravnavanje učenja. Slabost kontrolnega seznama je ta, da lahko učenci kaj odključajo, ne da bi aktivnost dejansko opravili (zlasti pri aktivnostih, ki jim navadno niso najljubše, npr. zapisovanje v zvezek).

 Kako so slike povezane s pesmijo Soči?	☒
 Simon Gregorčič, Soči (interpretativno branje)	☒
1. POVZETEK PESMI	
Daljši povzetek pesmi (7–10 povedi), zapisan s tvojimi besedami	☒
Povzetek pesmi z ilustracijami in ključnimi besedami	☒
 Moj povzetek pesmi	☒
2. INTERPRETACIJA PESMI	
 Vaje v i-učbeniku	☒
3. OBLIKOVANJE ZAPISA	
Oblikovanje zapisa v zvezku ob gradivih, ki so na voljo	☒
 Soči (o pesmi)	
Samostojno oblikovanje zapisa v zvezku (po točkovniku):	☒
<ul style="list-style-type: none"> • Kratek povzetek • Lit. zvrst (z utemeljitvijo) • Lit. vrsta (z utemeljitvijo) • Vsebinska razčlemba (snov, tema, motivi, ideja) • Oblikovna razčlemba (št. kitic in verzov, poglavja ...) • Slogovna razčlemba (pesniška sredstva, slog pisanja ...) • Povezava z literarnim obdobjem (+ utemeljitev) 	
4. MEDPREDMETNE POVEZAVE Z ZGODOVINO IN GEOGRAFIJO	
 Zakaj bi lahko rekli, da je Soči preroška pesem?	☒
 Na katera mesta v toku reke bi lahko umestil/a posamezne odlomke iz pesmi?	☒
5. POUSTVARJALNE DEJAVNOSTI	
 Poustvarjalne dejavnosti	☒
6. PREVERI SVOJE ZNANJE	
 Kviz za preverjanje znanja	☒

V 1. sklopu lahko učenci sami izbirajo, katerega od povzetkov bodo napisali, obvezno pa morajo oddati fotografijo svojega povzetka iz zvezka tudi v e-učilnico. Naloga je zaključena šele tedaj, ko je fotografija oddana. Med Moodlovimi orodji sem za to izbrala **nalogo**, ki omogoča oddajo povzetkov (iz zvezka) v obliki fotografije in individualno povratno informacijo. Slabost je gotovo ta, da bi popravljanje vzelo kar nekaj časa in da bi bilo najbrž učinkoviteje povzetke pregledati kar v zvezkih (to bi lahko delala sproti, medtem ko bi učenci nadaljevali s samostojnim delom).

V 2. sklopu morajo učenci reševati vaje v i-učbeniku, na katere jih usmeri hiperpovezava. Vaje so zasnovane tako, da dobijo učenci takoj povratne informacije o pravilnosti svojih odgovorov. Pesem s pomočjo vaj vsebinsko in slogovno

interpretirajo. Ponovno je slabost ta, da lahko nalogo odključajo kot opravljeno, ne da bi dejansko rešili in preverili vse vaje v i-učbeniku.

V 3. sklopu morajo samostojno oblikovati zapis v zvezek (po točkovniku, ki ga že dobro poznajo, saj pogosto samostojno razčlenjujejo umetnostna besedila. To lahko storijo tudi s pomočjo gradiv o pesmi, ki so na voljo v naloženem Wordovem dokumentu. Tukaj nisem predvidela oddaje v spletno učilnico, saj bi pregledovanje fotografij zapiskov vzelo veliko preveč časa in to lažje pregledam kar v zvezkih.

V 4. sklopu soustvarjajo strani Wiki z medpredmetnima povezavama z zgodovino in geografijo. Na začetku vsake od strani jih čakajo natančnejša navodila, kako nalogo opraviti. **Wiki** (format HTML) sem izbrala, saj lahko na tak način učenci soustvarijo kompleksnejše medpredmetne povezave, saj drug drugega dopolnjujejo in nadgrajujejo, končni izdelek pa je viden vsem udeležencem in viden tudi ostane. Kot slabost bi bilo vredno izpostaviti, da morda počasnejši učenci ne bi več ničesar dopisovali, saj bi bila stran že ustvarjana in izpopolnjena.

V 5. sklopu se učenci vračajo k literarnemu besedilu in ga s pomočjo poustvarjalnih nalog bolj poglobljeno razumejo ter interpretirajo na svoj način. Pri tem jim je omogočene kar nekaj svobode, in sicer lahko izbirajo med tremi nalogami, ki se pokažejo, ko kliknejo na to aktivnost.

5. POUSTVARJALNE NALOGE

- Postavi se v vlogo novinarja in napiši intervju – ti zastavljaš vprašanja, Soča odgovarja. V intervjuju se s Sočo pogovarjaj o pokrajini, po kateri teče, o zgodovinskih dogodkih, ki so se odvijali ob njenem toku, pa tudi o pesniku Simonu Gregorčiču.
- Ustvari grafit, na katerem bo Soča upodobljena kot ženska. Grafit dopolni z besedami, ki so ključne za razumevanje Gregorčičeve pesmi, z odlomki iz pesmi ...
- Pesem *Soči* aktualiziraj (tj. postavi v sodobni čas, predstavi tako, da bi pritegnila sodobne bralce). To lahko storiš z uglasbitvijo, prepesnitvijo, spremembo v strip, objavo na družabnih omrežjih ali kako drugače. Pusti domišljiji prosto pot.

Da je naloga opravljena, morajo svoje delo (oz. fotografijo slednjega) naložiti v spletno učilnico. Izbrala sem **delavnico**, saj je s tem omogočena vrstniška povratna informacija (npr. vsak učenec mora dati povratno informacijo vsaj dvema sošolcema). Vrstniška povratna informacija bi mi prihranila kar nekaj časa, poleg tega pa bi mi omogočila tudi vpogled v to, kateri izdelki so najboljši, zato bi lahko nekaj učencev naslednjo učno uro prosila, da svoje naloge pokažejo oz. preberejo.

Za konec morajo učenci v 5. sklopu še preveriti svoje znanje s pomočjo kviza. **Kviz** sem izbrala, saj omogoča vnaprej pripravljene pravilne odgovore in takojšnjo povratno informacijo učencem, v kolikšni meri so usvojili cilje učne enote. Pri zastavljanju vprašanj sem skušala zajeti vse taksonomske stopnje, da bi učenci dobili čim bolj realno sliko o pridobljenem znanju. Če želim, da dobijo učenci takojšnjo povratno informacijo, moram uporabljati zaprta vprašanja, kar pa zlasti pri pouku slovenščine ni najbolj optimalno.

Vprašanje 1

Ni še odgovora

Ocenjen od 1,00

Vprašanje z zastavico

Uredite vprašanje

V katerem obdobju je nastala pesem Soči?

- a. Romantika.
- b. Sodobna književnost
- c. Moderna.
- d. Med romantiko in realizmom.

7. VPRAŠANJA ZA PONAVLJANJE IN UTRJEVANJE

Pripravi učne kartice z vprašanji za ponavljanje in utrjevanje. Ne zastavljaj le lahkih vprašanj, pač pa tudi zahtevnejša (upoštevaj taksonomijo). Na drugo stran učnih kartic zapiši odgovore. Ustvari učne kartice tukaj: <https://flashcard.online/editor/>

V končnem, 7. sklopu, ki je pravzaprav namenjen hitrejšim učencem kot dodatna dejavnost, morajo učenci pripraviti učne kartice z vprašanji za ponavljanje in utrjevanje, ki ostanejo na voljo vsem učencem tudi po koncu tega sklopa. Še boljše bi bilo, če bi lahko učne kartice ustvarili v sklopu interaktivnih vsebin (H5P) kar v spletni učilnici, vendar nisem znala urediti nastavitve tako, da bi lahko interaktivne spominske kartice pripravljali učenci sami. Alternativno (odvisno od tega, koliko učencev bi končalo prej – navadno prej končajo isti trije učenci) bi lahko najhitrejše učence povabila tudi k svojemu računalniku, da bi učne kartice sodelovalno pripravljali tam.

Naslednjo šolsko uro bi lahko nekaj minut namenili refleksiji samostojnega dela v računalniški učilnici, saj bi tako pridobila dragocene povratne informacije in lahko na podlagi slednjih v prihodnje učni scenarij izboljšala. V ta namen bi lahko pri načrtovanju naslednjega učnega scenarija v Moodle uporabila tudi funkcijo dnevnika, v katerega bi učenci lahko napisali svoje refleksije (učenci bi lahko tudi sami presodili, ali bodo svoje zapise delili z ostalimi ali ne).

Pri pripravi učnega scenarija sem skušala uporabiti čim več spletnih orodij (forum, nalogo, delavnico, Wiki in kviz), s katerimi sem se seznanila na tem izobraževanju. Izbrana orodja gotovo spodbujajo večjo aktivnost, samoregulacijo in sodelovalno delo učencev, saj od njih terjajo veliko samoiniciativnosti in omogočajo samostojno obravnavo učne enote. Poleg tega bi lahko počasnejši učenci delo dokončali doma in vseeno dobili ustrezno povratno informacijo. Isto velja za manjkajoče učence, kar je velik plus. Morebitno oviro bi lahko predstavljala manjša motiviranost za zapisovanje snovi v zvezke, zaradi česar bi lahko bili zapiski narejeni na hitro oz. manj kvalitetni. Gotovo bi jih morala po koncu te aktivnosti tudi pregledati. Ker je pri pouku slovenščine, zlasti književnosti, ključnega pomena tudi pogovor, ocenjujem, da je delo s podporo spletne učilnice koristno, vendar ne bi bilo ustrezno za vsako uro. V kombinaciji z drugimi tipi ur pa gotovo osveži in popestri pouk.